

Lärarmaterial

Författare: Emma Frey-Skött

Boken handlar om:

Siri och hennes klass har klassråd, och det ska väljas en lucia till skolans luciatåg. Egentligen tycker Siri att det känns meningslöst att välja, när alla ändå vet, att Dora kommer att få alla röster. Dora är mest populär i klassen, och hon kommer att se till så att hon får alla röster. När deras lärare Lisa läser upp resultatet, visar det sig att några har röstat på Ebba. Det märks snart att de har gjort det, bara för att retas med henne, för Ebba är mobbad. Hon tillhör verkligen inte de populära i klassen. När det är dags att sångräna, visar det sig att läraren behöver Ebbas hjälp. Ebba har fin sångröst, till skillnad mot Dora. Dora kan förstås inte låta Ebba få hennes uppmärksamhet, och planerar att förstöra för Ebba. Ska det få fortsätta så här? Vem ska hjälpa Ebba?

Lgr 11 – Centralt innehåll och förmågor som tränas:

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier, samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna. (SV åk 4-6)
- Berättande texters budskap, språkliga drag och typiska uppbyggnad med parallellhandling och tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar, samt dialoger. (SV åk 4-6)
- Hur olika livsfrågor, till exempel vad som är viktigt i livet och vad det innebär att vara en god kamrat, skildras i populärkulturen. (RE åk 4-6)
- Några etiska begrepp, till exempel rätt och orätt, jämlikhet och solidaritet. (RE åk 4-6)

Eleverna tränar följande förmågor:

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter, för olika syften.
- Resonera och argumentera kring moraliska frågeställningar och värderingar, utifrån etiska begrepp och modeller.

Lärarmaterial

Lgrs 11 – Centralt innehåll och förmågor som tränas:

- Lässtrategier för att avkoda och förstå texter. (SV åk 1-6)
- Kommunikation för olika syften. Lyssna, svara, fråga, berätta samt uttrycka önskemål och känslor. (SV åk 1-6)
- Berättande texters budskap, uppbyggnad och innehåll. Hur en berättande text kan organiseras med inledning, händelseförlopp och avslutning. (SV åk1-6)
- Konsekvenser av egna, och andras, handlingar och ställningstaganden. (SO åk 4-6)

Eleverna tränar följande förmågor:

- Läsa, förstå och reflektera över olika texter.
- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Reflektera över demokratiska värden, principer och arbetssätt.

Lärarmaterial

Hur går det sen?

Vi gissar och förutspår handlingen i boken. Diskutera bokens titel. Varför heter boken Lucialinnet? Vad handlar boken om? När använder vi lucialinne och varför? Vilken typ av berättelse/situation skulle få dig att sätta rubriken Lucialinnet på din text? Varför?

Läs det första kapitlet gemensamt i klassen. Låt sedan eleverna skriva kapitel 2. Frågor att utgå ifrån t.ex.: Vad tror du Ebba tänker nu? Varför rusar eleverna ut, men inte Ebba? Hur kommer det sig att Dora har flest streck i valet? Hur tycker du att deras lärare är? Vad tror du Siri tänker?

Spara texterna, och titta på dem igen, när ni läst klart boken. Reflektera kring hur ni tänkte, och om det fanns vissa ord/begrepp/händelser som gjorde att man kunde lista ut handlingen.

Lärarmaterial

Värdegrundsarbete

Boken tar upp ämnet mobbing och kan fungera som diskussionsunderlag i ett temaarbete, eller som enskilda övningar, med fokus på värdegrundsarbete i klassen.

Låt eleverna sitta på stolar i en ring. Du säger olika påståenden. Om eleverna håller med ska de byta plats, annars sitter de kvar. Exempel på påståenden:

Glass är gott.

Jag älskar djur.

Vintern är härlig.

Matte är det roligaste skolämnet.

Killar är bättre på fotboll än tjejer.

Alla människor har lika värde.

Det är rätt att slåss.

Den som är arg, är dum.

Jag är en bra kompis.

De olika påståendena kan varieras och anpassas efter gruppen. Syftet är att våga ta ställning.

Här är ytterligare en övning med fokus på vänskap, där alla får tala med varandra.

Alla elever får en lista med alla namn i klassen. Med listan i handen ska de sedan gå runt och fråga alla i klassen, samt fylla i svaren på pappret.

- Vilken är din älsklingsmat?
- Om du får välja mellan en hundvalp och en ny jacka, vad väljer du?
- Vilken sorts musik gillar du bäst?
- Har du någon hobby? Vilken i så fall?
- Tycker du om ormar?
- Vilket TV-program ser du helst på?

Svaren skrivs ner. Utan att fråga, ska man också se efter vilken ögonfärg och hårfärg den andre har, och skriva det.

Facit elevmaterial

Kapitel 1 och 2

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Vad ska klassen prata om på klassrådet?
De ska välja Lucia.
2. Varför kommer Dora att bli vald till Lucia?
Hon är mest populär. Hon har långt hår och tycker att hon kan sjunga.
3. Vad brukar Siri göra på rasten?
Hon brukar vara på bibblan med Anton och Lie.
4. Var arbetar Siris moster?
Hon har ett café.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

5. Vilken veckodag är det?
Det är fredag. I texten står det att det är sista lektionen för veckan.
6. Hur vet man vem som blir Lucia i klassen?
Dora får flest streck/röster, 15 stycken.
7. Vilken månad tror du att det är?
Det är antagligen december.
8. Vad menas med att Lollo's ögon är mörka?
Hon tycker inte om det som Siri berättar, om luciavalet.

Frågor bortom raderna

(Du måste använda dina kunskaper och erfarenheter sedan tidigare.)

9. Varför skrattar några, när lappen med Ebbas namn kommer upp?
Eget svar
10. ”Det är lika illa att inte göra något”, säger Lollo till Siri. Vad tror du att hon menar?
Eget svar / Man är medbrottsling om man inte säger till.
11. Hur känner Lollo sig, när Siri har berättat om Luciavalet?
Hon känner sig antagligen ledsen och arg.
12. Varför tror du att Siri går hem, utan att säga hej då till Lollo?
Eget svar

Facit elevmaterial

Kapitel 3 och 4

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

13. Varför går Siri tillbaka till caféet?
Hon känner att hon vill prata med Lollo.
14. Vad tycker Lollo att Siri ska göra för Ebba?
Hon tycker att Siri ska ställa upp för Ebba, och göra det som är rätt. Hon ska inte vara tyst.
15. Hur känner Siri sig?
Hon känner sig feg.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

16. Varför kallar några Ebba för Svett-Ebba?
Dora började reta Ebba för att hon inte duschade, eller tvättade sig, efter gympan.
17. Vad hände med Lollo's klasskamrat Erik?
Han blev mobbad varje dag. En dag kom han inte till skolan. Han hade tagit livet av sig.

Frågor bortom raderna

(Du måste använda dina kunskaper och erfarenheter sedan tidigare.)

18. Hur förklarar du ordet mobbing?
Eget svar
19. Vad kunde Lollo ha gjort, för att hjälpa Erik?
Eget svar
20. Varför känner Siri sig orolig och rädd, tror du?
Eget svar

Facit elevmaterial

Kapitel 5, 6 och 7

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

21. Vad gör eleverna i idrottshallen?
De tränar inför lucia.
22. Vilket instrument spelar Bosse?
Han spelar piano.
23. Vem släpper in Siri i omklädningsrummet?
Vaktmästaren låser upp dörren.
24. Hur förstör Dora för Ebba?
Hon färgar hennes lucialinne rött, så att det ska se ut som mensblod.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

25. Varför ber Lisa Dora att sluta sjunga?
Lisa tycker att hon sjunger för starkt. I texten står att Dora sjunger högt och inte särskilt vackert.
26. Hur vet Lisa att Ebba kan sjunga?
Hon har hört Ebba sjunga i kyrkan.
27. Hur kommer det sig att Siri har så bråttom till skolan på luciamorgonen?
Hon har tänkt på Ebba hela natten. / Hon är orolig för Ebba.
28. Varför hotar Dora Siri, i omklädningsrummet?
Hon ska förstöra Ebbas lucialinne och vill inte bli avslöjad.

Frågor bortom raderna

(Du måste använda dina kunskaper och erfarenheter sedan tidigare.)

29. Varför tvekar Ebba att komma fram och sjunga inför klassen, tror du?
Eget svar
30. Siri ger sitt lucialinne till Ebba. Varför det, tror du?
Eget svar